

Борчев 88. рођендан!

"Ако ћете се борити за своја радничка права, зашто да вам се клуб не зове Борац", рече тог 4. јула 1926. године Веселин Маслеша, не слутећи да том реченицом почиње спортска прича којом ће се поносити генерације Бањалучана, прича која се, ево скоро па пуних девет деценија, сваке године наставља а њене странице исписиваће се и даље. На данашњи дан, прије тачно 88 година, ударени су темељи Фудбалског клуба Борац, бањалучког и крајишког спортског симбола. 4. јула 1926. године, у тадашњој гостионици Путник, одржана је Оснивачка скупштина клуба на којој је Маслеша изрекао сада већ чувену реченицу наведену пар редова раније. Од тог датума кренула је блистава историја Великана из Платонове, проткана величанственим побједама, трофејима, измијешаним осјећањима, некада радости, некада туге, али увијек поноса и љубави.

Када бисмо ми сада одлучили да са неким путником-намјерником сједнемо у неку гостиону и када би нас исти упитао "причајте ми о историји Борца", питање је када бисмо са причом завршили. Толико генерација, толико трофеја, толико играчких легенди, толико мајстора на терену... просто би био гријех некога изоставити, не дај Боже заборавити. Ипак, овом приликом издвојићемо основно, односно само дио пребогате клупске историје.

На самом почетку морамо да споменемо први пехар, освојен 1928. године у Сарајеву, који и дан-данас заузима своје вриједно мјесто у Трофејној сали. Пред почетак Другог свјетског рата, усташе код командом Анте Павелића забраниле су дјеловање клуба, који је поново кренуо са радом 22. јуна 1945. године.

Недуго по окончању највећег рата у историји човјечанства, Борац успијева да се пласира у Трећу лигу, није прошло много, бањалучки Великан стиже и до Друге лиге, а 1961. године Борац, по први пут у клупској историји, стиже до елитног ранга. Годину дана касније "црвено-плави" напуштају елитни ранг, али се у исти враћају 1970. године. Након тога Борац поново испада из лиге, али се враћа и трећи пут и у Првој лиги остаје све до 1980. године. У Другој лиги играо је све до 1989. године када у већ епском мечу са зрењанинским Пролетером успијева и по четврти пут да се докопа елите и у њој остане све до почетка посљедњег рата. Највећи успјех постигнут је у сезони 1990-91, када је Борац заузео четврто мјесто.

Када је први пут био на корак до пласмана у елиту, Борац је у својим редовима имао Томислава Кнеза, који је са репрезентацијом Југославије на Олимпијским играма у Риму освојио златну медаљу. Члан југословенског тима тада је био и Велимир Сомболац, који је годину дана прије ОИ напустио редове Борца и прешао у београдски Партизан.

Фудбалски клуб Борац два пута је играо у финалу Купа Југославије: једном је поражен, а једном стигао до трофеја. Пораз је претрпљен 1974. године, када је успјешнији био сплитски Хајдук. Скоро деценију и по касније, 1988. године, Борац, тада друголигаш, успијева у финалу у Београду да савлада екипу Црвене звезде голом Сенада Лупића и тако постане и остане једини члан Друге лиге којем је пошло за руком да освоји Куп маршала Тита, како се тада звао.

У својој историји Борац је одиграо и 14 мечева на европској сцени. Дебитовао је у сезони 1975-76 у Купу побједника купова, елиминисавши на старту екипу Римеланжа из Луксембурга, док је у другом колу белгијски Андерлехт био непремостива препрека. Треба свакако навести да је у реванш утакмици на Градском стадиону Борац побиједио резултатом 1:0 и то је био једини пораз Белгијанаца, који су касније стигли до трофеја.

На други европски наступ чекало се пуних 13 година: освајањем Купа Борац је стекао право да поново учествује у Купу побједника купова, у којем је елиминисан од представника тадашњег Совјетског Савеза, Металиста из Харкова. Бањалука и даље памти сјајну атмосферу из прве утакмице, одигране на Градском стадиону пред 25 000 гледалаца, у којој је Борац славио резултатом 2:0.

Четири године касније Борац је заиграо на Митропа купу и у конкуренцији са Фођом, Вашуташем и Адмиром стигао до првог и за сада јединог европског трофеја у историји. До евро-трофеја Борчеве играче сјајним партијама у полуфиналу и финалу предводио је легендарни голман Миле Симеуновић.

На наредни европски наступ чекало се 18 година: Великан из Платонове освојио је Куп БиХ и изборио наступ у другом колу Лиге Европе, али је на путу ка трећем заустављен од швајцарске Лозане. Годину дана касније нова европска прича али је овог пута у квалификацијама за Лигу шампиона славио Макаби из Хаифе. И на крају, годину дана након тога, Борац је поново у Европи, овај пут у првом колу Лиге Европе, али је побједу у двомечу однио никшићки Челик.

Као што је био случај са Купом Југославије, такав је случај и са Купом БиХ – Борац је два пута играо финале, једном је поражен, а једном је славио. 2004. године у финалној утакмици, одиграној на стадиону Кошево, побједу је након извођења једанаестераца однијела Модрича Максима. Ипак, 6 година касније, Борац долази до трофеја пошто је у двомечу био успјешнији од сарајевског Жељезничара: први сусрет, бањалучки, окончан је резултатом 1:1, а други, сарајевски, резултатом 2:2, што је било више него довољно да се освоји трофеј.

Годину дана послје тог, стигао је и други трофеј на нивоу БиХ: први пут у клупској историји освојена је титула државног првака. Уједно, то је била и прва сезона да је јесењи шампион освојио титулу и на крају сезоне.

Свакако да нећемо заборавити ни успјехе под окриљем Фудбалског савеза Републике Српске: пет пута је Борац освојио Куп, а три пута Прву лигу РС. Први пут Борац је шампионску титулу у Првој лиги РС освојио у сезони 2000-01, други пут 2006. године, а трећи 2008. године.

Први Куп РС освојен је 1995. године у епском финалу против Рудар Приједора: први сусрет, одигран у Приједору, завршен је резултатом 2:2; у другом, одиграном на бањалучком Градском стадиону, пред 20 000 гледалаца, славио је Борац са 3:2, а трофеј Борцу донио је Милорад Билбија поготком у самом финишу утакмице.

Други трофеј у Купу РС стигао је годину дана касније када је ривал било брчанско Јединство. На трећи Куп чекало се до 2009. године, савладан је тада Радник, двије године касније нови освојен Куп и поново побједом над Радником, док се до петог стигло 2012. тријумфом у финалу над Слободом из Мркоњић Града.

Нашем путнику-намјернику са почетка приче могли бисмо да кажемо још много ствари: навели бисмо велики број играчких легенди, тренера, незаборавних утакмица... али и без тога би нас гледао широм отворених очију, изненађен оним што је до сада чуо. А чуо је довољно, онолико колико треба да са поштовањем прича о Борцу, или га бар приближно заволи онако како су га генерације вољеле и онако како ће га многи и даље вољети...

(борац-спорт)